

Ова е листа на брзи и практични информации за:

- го опишете концептот за статусот Овластен Економски Оператор (ОЕО);
- ги опишете различните видови ОЕО одобренија и нивните поволности;
- објаснете како деловната заедница може да има поволности од статусот ОЕО;
- поднесете барање за ОЕО статусот;
- опишете како се одржува ОЕО статусот;
- опишете концептот и поволностите од взаемното признавање на ОЕО.

1 За што се однесува ОЕО програмата?

Светската царинска организација (СЦО) го вовеле концептот Овластен Економски Оператор (ОЕО) во контекст на Рамката на Стандарди за безбедност и сигурност (SAFE).

ОЕО одредбите се воведени во царинското законодавство за рамнотежа на правилата на безбедносните контроли и олеснување на трговија за економските оператори.

Овластениот економски оператор може да се дефинира како економски оператор што се смета за веродостоен во контекст на неговите или нејзините царински поврзани операции, и оттаму има право да добие поволности во целото царинско подрачје на Европската Унија.

Статусот ОЕО има два вида на одобренија:

- ОЕОП: Овластен економски Оператор – Царински поедноставувања. Овој статус овозможува полесен пристап до царинските поедноставувања пропишани со царинското законодавство;
- ОЕОС: Овластен Економски Оператор – Безбедност и сигурност. Овој статус му дава право на имателот да има корист од одредени олеснувања поврзани со царинските контроли во врска со безбедноста и сигурноста кога стоките влегуваат или ја напуштаат царинската територија на Унијата.

Двата вида на одобренија ОЕОП и ОЕОС, може да се поседуваат истовремено. Во овој случај, економскиот оператор (ОЕОП/С) потребно е да ги исполни критериумите за ОЕОП и ОЕОС за да ги добие поволностите што се однесуваат на обете.

ОЕО одобренејата се даваат во согласност со унифицирани критериуми и тие се признаени во сите земји членки.

2 Кој може да бара ОЕО статус?

Секој економски оператор што е основан во царинска територија на Европската Унија, што е дел од меѓународниот синџир на снабдување и што е вклучен во операции поврзани со царината, може да поднесе барање за ОЕО статус.

Ова ги исклучува деловните субјекти што само:

- дистрибуираат во царинска територија домашна стока што веќе е пуштена во слободен промет;
- произведуваат стока за внатрешниот пазар на Европската Унија употребувајќи репро материјали што веќе се во слободен промет;
- даваат консултантски услуги за царински прашања.

3 Кои се поволностите?

Економскиот оператор има бројни директни и индиректни поволности со стекнувањето на статусот ОЕО. Ги подобрува нивните дневни активности затоа што нуди повеќе предвидливост и флексибилност. Исто така, заштедува време преку поефективни постапки.

	Поволности	ОЕОЦ	ОЕОС
Директни поволности	Полесен пристап до царинските поедноставувања	✓	
	Помалку физички и документарни контроли - Се однесува на безбедност и сигурност - Се однесува на друго царинско законодавство	✓	✓
	Претходно известување во случај на селекција за физичка контрола (поврзана со безбедност и сигурност)		✓
	Претходно известување во случај на селекција за царинска контрола (не поврзана со безбедност и сигурност)	✓	✓
	Приоритетен третман доколку е селектиран за контрола	✓	✓
	Можност да се бара посебно место за царински контроли	✓	✓
Индиректни поволности	Поголема ефикасност во внатрешните системи и процеси	✓	✓
	Препознат како безбеден и сигурен деловен партнер		✓
	Подобрени односи со царината	✓	✓
	Подобрени односи и признавање од други државни органи	✓	✓

4 ОЕО критериуми

Одредени критериуми треба да бидат исполнети за да се одобри ОЕО одобрувањето. Царинските органи бараат сигурност во пет клучни области.

Клучна област	ОЕОП	ОЕОС
1. Усогласеност со царинското законодавство и даночните правила и отсуство на кривични дела поврзани со економската активност.	✓	✓
2. Соодветно водење на евиденција.	✓	✓
3. Финансиска солвентност.	✓	✓
4. Докажани практични стандарди на компетенции или професионални квалификации.	✓	✓
5. Соодветни безбедносни и сигурносни мерки.	✓	✓

5 Како да се поднесе барање

Чекор1–Подготвителен процес

Економскиот оператор ќе има големи поволности доколку добро се подготви пред поднесување на барањето: знае кој ОЕО статус му е потребен, ги разбира критериумите, назначува едно одговорно лице, разговара со царинскиот орган и го пополни Прашалникот за самооценување (ПС).

Чекор2 – Поднесување на барање

Економскиот оператор треба да го комплетира Прашалникот за самооценување (ПС) и да го достави заедно со барањето до царинскиот орган.

Чекор3 – Проверка на прифатливоста и прифаќање

Царински орган спроведува претходни проверки на целосноста на барањето.

Чекор4 – Контрола

Царински орган спроведува целосна проверка на потребните критериуми и се консултира со царинските органи на други земји членки доколку е потребно.

Чекор5 – Конечен извештај

Царински орган носи одлука врз основа на конечниот извештај за одобрување на ОЕО статусот или одбивање на барањето. Барателот се информира за која било одлука.

Чекор6 – Одржување на ОЕО статусот

Постојано се врши надзор над ОЕО статусот и може да биде предмет на повторна проценка и доколку е неопходно, може да се суспендира или укине.

6 Взаемно признавање (само за ОЕОС)

Европската Унија склучува Договори за взаемно признавање (ДВП) со земјите што се нејзини главни трговски партнери со цел да ги прифатат економските партнери или членовите на други програми што се еднакво безбедни и сигурни како членките на нивната сопствена програма.

До сега, ЕУ има склучено ДВП со Швајцарија, Норвешка, Андора, Јапонија, Соединетите Американски Држави и Кина. Во тек се преговори со Канада.

Предностите од взаемното признавање се:

- зајакнување на безбедноста на меѓународниот синџир на снабдување;
- избегнување на двојни безбедносни и сигурносни контроли;
- олеснувања преку обезбедување на значителни, еднакви и реципрочни поволности на ОЕО во земјите партнери.

Можни поволности се (специфицирани во секој поединечен ДВП):

- помалку физички и документарни контроли;
- препознавање на деловните партнери на ОЕО барателот за време на процесот по поднесено барање;
- приоритетен третман при безбедносно поврзани и царински контроли;
- одговор на нарушувањата во трговијата (приоритет на ОЕО пратките).

За повеќе информации за оваа тема, преземете го (бесплатно) модулот за е-учење: [ЦЗУ ниво 2 - Овластен Економски Оператор](#).

Исто така, погледнете ги релевантните регулативи на интернет-страницата на [Europa](#).

Запомнете, ова е кратко и практично резиме на најважните информации во врска со оваа тема. Само законодавството на Европската Унија од Службен весник на Европската Унија се смета автентично. Европската Комисија не прифаќа никаква одговорност, ниту обврска во однос на овој документ.